TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. balandžio 27 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai — Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 (REACH reglamentas) — Bendroji pareiga registruoti ir informacijai keliami reikalavimai — Neįregistruotos cheminės medžiagos — Neįregistruotų cheminių medžiagų eksportas iš Europos Sąjungos teritorijos“

Byloje C-535/15

dėl 2015 m. rugsėjo 10 d. *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija) nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2015 m. spalio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Freie und Hansestadt Hamburg

prieš

Jost Pinckernelle,

dalyvaujant

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen (pranešėjas), teisėjai M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan ir D. Šváby,

generalinis advokatas E. Tanchev,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. rugsėjo 28 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Freie und Hansestadt Hamburg*, atstovaujamo advokato M. Vogelsang,

— J. Pinckernelle, atstovaujamo advokatės A. Anisic,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze, J. Möller ir K. Petersen,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* M. Russo,

* Proceso kalba: vokiečių.

— Europos Komisijos, atstovaujamos T. Maxian Rusche ir D. Kukovec,

susipažinęs su 2016 m. gruodžio 21 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 136, 2007, p. 3, toliau – REACH reglamentas), 5 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Freie und Hansestadt Hamburg* (Laisvasis ir Hanzos miestas Hamburgas, Vokietija, toliau – Hamburgo miestas) ginčą su Jost Pinckernelle dėl cheminių medžiagų, kurios į Europos Sąjungos teritoriją buvo importuotos neįregistruotos pagal, be kita ko, REACH reglamento 5 straipsnį, eksporto iš Europos Sąjungos teritorijos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 REACH reglamento 1–3 ir 7 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(1) Šis reglamentas turėtų užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, taip pat laisvą cheminių medžiagų – atskirų ir esančių preparatų ar gaminių sudėtyje – judėjimą, tuo pačiu didinant konkurencingumą ir skatinant inovacijas. <…>

(2) Cheminių medžiagų vidaus rinka gali veiksmingai veikti tik tuo atveju, jei atskirose valstybėse narėse labai nesiskiria cheminėms medžiagoms taikomi reikalavimai.

(3) Derinant chemines medžiagas reglamentuojančius teisės aktus reikėtų užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą siekiant tvaraus vystymosi. Tie teisės aktai turėtų būti taikomi nediskriminuojant, nesvarbu, ar cheminėmis medžiagomis prekiaujama vidaus rinkoje, ar tarptautiniu mastu, laikantis Bendrijos tarptautinių įsipareigojimų.

<…>

(7) Siekiant išsaugoti vidaus rinkos vientisumą ir užtikrinti aukštą žmonių, ypač darbuotojų, sveikatos apsaugos bei aplinkos apsaugos lygį, būtina užtikrinti, kad cheminių medžiagų gaminimas Bendrijoje, net jei jos eksportuojamos, atitiktų Bendrijos teisės aktus.“

4 Šio reglamento 1 straipsnio „Tikslas ir dalykas“ 1 dalyje nustatyta:

„Šio reglamento tikslas – užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, įskaitant cheminių medžiagų pavojaus vertinimo alternatyvių metodų skatinimą, taip pat laisvą cheminių medžiagų judėjimą vidaus rinkoje, tuo pačiu didinant konkurencingumą ir skatinant inovacijas.“

5 Šio reglamento 2 straipsnio „Taikymo sritis“ 7 dalies c punkto i papunktyje numatyta:

„II, V ir VI antraštinės dalys netaikomos:

<…>

c) cheminėms medžiagoms – atskiroms ar esančioms preparatų sudėtyje, įregistruotoms pagal II antraštinę dalį, jeigu jas iš Bendrijos eksportuoja tiekimo grandinės dalyvis ir į Bendriją reimportuoja tas pats arba kitas tos pačios tiekimo grandinės dalyvis, įrodantis, kad:
i) reimportuojama cheminė medžiaga yra identiška eksportuotajai;

<…>“

6 REACH reglamento 3 straipsnis „Sąvokų apibrėžimai“ išdėstytas taip:

„Šiame reglamente:

<…>

9) gamintojas – Bendrijoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris Bendrijoje gamina cheminę medžiagą;

10) importas – fizinis cheminės medžiagos įvežimas į Bendrijos muitų teritoriją;

11) importuotojas – Bendrijoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, atsakingas už cheminių medžiagų importą;

12) tiekimas rinkai – cheminės medžiagos tiekimas arba bet koks perdavimas kitam asmeniui už mokestį arba nemokamai. Importas laikomas tiekimu rinkai;

<…>

21) cheminė medžiaga, apie kurią pranešta – cheminė medžiaga, apie kurią buvo pateiktas pranešimas ir kuri galėtų būti tiekiama rinkai pagal [1967 m. birželio 27 d. Tarybos] Direktyvą 67/548/EEB [dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo (OL L 196, 1967, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 1 t., p. 27)“.

7 Šio reglamento 5 straipsnyje „Nėra duomenų, nėra rinkos“ nurodyta:

„Laikantis 6, 7, 21 ir 23 straipsnių, chemines medžiagas – atskiras ir esančias preparatų ar gaminių sudėtyje – draudžiama Bendrijoje gaminti ar tiekti rinkai, jei jos nėra įregistruotos pagal atitinkamas šios antraštinės dalies nuostatas, kai to reikalaujama.“

8 Minėto reglamento 6 straipsnio „Bendroji prievolė registruoti chemines medžiagas – atskiras ar esančias preparatų sudėtyje“ 1 dalyje numatyta:

„Gamintojas arba importuotojas, per metus pagaminantis arba importuojantis ne mažiau kaip vieną toną cheminės medžiagos – atskiros arba esančios vieno ar kelių preparatų sudėtyje, pateikia [Europos cheminių medžiagų agentūrai (toliau – Agentūra)] registracijos dokumentaciją, išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip.“

9 REACH reglamento 7 straipsnio „Gaminių sudėtyje esančių cheminių medžiagų registravimas ir pranešimas apie šias medžiagas“ 1 dalyje numatyta:

„Gaminių gamintojas ar importuotojas pateikia Agentūrai registracijos dokumentaciją įregistruoti tų gaminių sudėtyje esančią cheminę medžiagą, jei tenkinamos abi šios sąlygos:

a) tų gaminių sudėtyje esančios cheminės medžiagos kiekis per metus sudaro daugiau kaip vieną toną vienam gamintojui ar importuotojui;

b) numatoma, kad cheminė medžiaga išsiskirs įprastinėmis arba pagrįstai numanomomis naudojimo sąlygomis.

Pateikiant registracijos dokumentaciją sumokamas pagal IX antraštinę dalį reikalaujamas mokestis.“

10 Šio reglamento 21 straipsnio „Cheminių medžiagų gamyba ir importas“ 1 dalyje nustatyta:

„Registruotojas gali pradėti gaminti ar importuoti cheminę medžiagą ar gaminį arba tęsti jų gamybą ar importą, jei per tris savaites nuo pateikimo datos Agentūra pagal 20 straipsnio 2 dalį nepateikė jokių tam prieštaraujančių nurodymų, nepažeidžiant 27 straipsnio 8 dalies.

Registruojant chemines medžiagas, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis, toks registruotojas gali tęsti cheminės medžiagos ar gaminio gamybą ar importą, jeigu per tris savaites nuo pateikimo datos Agentūra, vadovaudamasi 20 straipsnio 2 dalimi, nepateikė tam prieštaraujančių nurodymų arba jeigu registracijos dokumentacija įregistruoti chemines medžiagas, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis, buvo pateikta dviejų mėnesių laikotarpyje iki 23 straipsnyje nustatyto atitinkamo termino pabaigos, [o] Agentūra, vadovaudamasi 20 straipsnio 2 dalimi, per tris mėnesius nuo minėto termino pabaigos nepateikė tam prieštaraujančių nurodymų, nepažeidžiant 27 straipsnio 8 dalies.

Nepažeidžiant 27 straipsnio 8 dalies, pagal 22 straipsnį atnaujinant registracijos dokumentacijos duomenis, registruotojas gali tęsti cheminės medžiagos gamybą ar importą arba gaminio gamybą ar importą, jei per tris savaites nuo atnaujintų duomenų pateikimo datos Agentūra pagal 20 straipsnio 2 dalį nepateikė jokių tam prieštaraujančių nurodymų.“

11 Minėto reglamento 23 straipsnis „Specialios nuostatos, skirtos cheminėms medžiagoms, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis“ suformuluotas taip:

„1. 5 straipsnis, 6 straipsnis, 7 straipsnio 1 dalis, 17, 18 ir 21 straipsniai iki 2010 m. gruodžio 1 d. netaikomi šioms cheminėms medžiagoms:

a) cheminėms medžiagoms, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis ir kurios <…> klasifikuojamos 1 arba 2 kategorijos kancerogeninėmis, mutageninėmis arba toksiškomis reprodukcijai cheminėmis medžiagomis, ir kurių Bendrijoje bent vieną kartą nuo 2007 m. birželio 1 d. per metus vienas gamintojas ar importuotojas pagamino arba į ją importavo ne mažiau kaip vieną toną;

b) cheminėms medžiagoms, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis ir kurios <…> klasifikuojamos labai toksiškomis vandens organizmams ir gali sukelti ilgalaikius nepalankius vandens ekosistemų pakitimus <…>, ir kurių Bendrijoje bent vieną kartą nuo 2007 m. birželio 1 d. per metus vienas gamintojas ar importuotojas pagamino arba į ją importavo ne mažiau kaip 100 tonų;

c) cheminėms medžiagoms, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis ir kurių Bendrijoje bent vieną kartą nuo 2007 m. birželio 1 d. per metus vienas gamintojas ar importuotojas pagamino arba į ją importavo ne mažiau kaip 1 000 tonų.

2. 5 straipsnis, 6 straipsnis, 7 straipsnio 1 dalis, 17, 18 ir 21 straipsniai iki 2013 m. birželio 1 d. netaikomi cheminėms medžiagoms, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis ir kurių Bendrijoje bent vieną kartą nuo 2007 m. birželio 1 d. per metus vienas gamintojas ar importuotojas pagamino arba į ją importavo ne mažiau kaip 100 tonų.

3. <…> iki 2018 m. birželio 1 d. <…>

4. Nepažeidžiant 1–3 dalių, registracijos dokumentacija gali būti pateikta anksčiau bet kuriuo metu iki nustatyto termino.

5. Šis straipsnis su reikiamomis adaptacijomis taikomas pagal 7 straipsnį registruojamoms cheminėms medžiagoms.“

12 REACH reglamento 28 straipsnyje „Pareiga preliminariai įregistruoti chemines medžiagas, kurioms taikomas pereinamasis laikotarpis“ nustatyta:

„1. Siekdamas pasinaudoti 23 straipsnyje numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka, kiekvienas potencialus cheminės medžiagos, kuriai taikomas pereinamasis laikotarpis ir kurios kiekis siekia ne mažiau kaip vieną toną per metus, įskaitant visas tarpines chemines medžiagas, registruotojas pateikia Agentūrai šią informaciją:

<…>

2. 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama per laikotarpį, kuris prasideda 2008 m. birželio 1 d. ir baigiasi 2008 m. gruodžio 1 d.

3. Registruotojai, kurie nepateikė pagal 1 dalį privalomos informacijos, negali remtis 23 straipsniu.

<…>“

13 Šio reglamento 31 straipsnio „Saugos duomenų lapų reikalavimai“ 5 dalyje nustatyta:

„Saugos duomenų lapas pateikiamas oficialia valstybės (-ių) narės (-ių), kurioje (-iose) cheminė medžiaga ar preparatas tiekiami rinkai, kalba, nebent atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) nusprendžia kitaip.“

14 Minėto reglamento 112 straipsnyje „Taikymo sritis“, kuris yra XI antraštinėje dalyje „Klasifikavimo ir ženklinimo inventorius“, numatyta:

„Ši antraštinė dalis taikoma:

<…>

b) Direktyvos 67/548/EEB 1 straipsnio taikymo sričiai priskirtoms cheminėms medžiagoms, kurios atitinka toje direktyvoje nustatytus klasifikavimo pavojingomis kriterijus ir kurios tiekiamos rinkai pačios arba preparato, kuriame jų koncentracija viršija Direktyvoje 1999/45/EB nurodytas ribines koncentracijas, kai tinka, ir kuris dėl to laikomas pavojingu, sudėtyje.“

15 REACH reglamento 126 straipsnyje „Sankcijos už nuostatų nesilaikymą“ numatyta:

„Valstybės narės priima nuostatas dėl sankcijų už šio reglamento nuostatų pažeidimus ir imasi visų priemonių, būtinų jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. <…>“

16 Šio reglamento 129 straipsnio „Apsaugos sąlyga“ 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Komisija 133 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą per 60 dienų nuo informacijos gavimo iš valstybės narės. Šiuo sprendimu:

a) laikinoji priemonė patvirtinama sprendime nurodytam laikotarpiui; arba

b) valstybė narė įpareigojama atšaukti laikinąją priemonę.

3. Jei priėmus 2 dalies a punkte nurodytą sprendimą, valstybės narės priimta laikinoji priemonė riboja cheminės medžiagos tiekimą rinkai arba naudojimą, suinteresuota valstybė narė per tris mėnesius nuo Komisijos sprendimo inicijuoja apribojimo procedūrą Bendrijoje, pateikdama Agentūrai dokumentaciją pagal XV priedą.“

17 Remiantis REACH reglamento nuostatomis, šio reglamento XV priede apibrėžiami bendrieji principai rengti dokumentacijas, skirtas pasiūlyti ir pagrįsti, be kita ko, cheminių medžiagų gamybos, tiekimo rinkai ar naudojimo Bendrijoje apribojimus.

Vokietijos teisė

18 2013 m. rugpjūčio 28 d. paskelbtos redakcijos *Gesetz zum Schutz vor gefährlichen Stoffen* (*Chemikaliengesetz*) (Apsaugos nuo pavojingų medžiagų įstatymas; (*BGBl.* I, p. 3498, 3991) 27b straipsnyje „[REACH] reglamento pažeidimai“ numatyta, kad „laisvės atėmimo iki dvejų metų bausmė arba bauda gali būti skiriamos asmenims, kurie pažeidžia [REACH] reglamentą“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

19 J. Pinckernelle prekiauja cheminėmis medžiagomis.

20 Nuo 2008 m. gruodžio 1 d. jis importavo ne mažiau kaip 19,4 tonos nikotino sulfato iš Kinijos, preliminariai neįregistravęs jo pagal REACH reglamento 28 straipsnį.

21 Kadangi J. Pinckernelle nėra šios cheminės medžiagos įregistravęs pagal šio reglamento 6 straipsnį, Hamburgo miestas nusprendė, kad šis turi teisę naudoti minėtą medžiagą arba tiekti ją rinkai tik gavęs leidimą naudoti numatytam tikslui.

22 J. Pinckernelle prašė leisti eksportuoti šią cheminę medžiagą į Rusiją, bet Hamburgo miestas atmetė šį prašymą atsižvelgdamas į tai, kad minėta medžiaga Hamburge laikoma neteisėtai. Hamburgo miestas taip pat atmetė J. Pinckernelle prieštaravimą, pateiktą dėl šio sprendimo atmesti prašymą.

23 Tuomet sprendimą atmesti prieštaravimą J. Pinckernelle apskundė *Verwaltungsgericht Hamburg* (Hamburgo administracinis teismas, Vokietija); pastarasis teismas šį skundą atmetė.

24 J. Pinckernelle pateikus apeliacinį skundą, 2014 m. vasario 25 d. sprendimu *Oberverwaltungsgericht* (Aukštesnysis administracinis teismas, Vokietija) panaikino *Verwaltungsgericht Hamburg* (Hamburgo administracinis teismas) sprendimą ir įpareigojo Hamburgo miestą leisti J. Pinckernelle eksportuoti nikotino sulfatą.

25 Motyvuodamas savo sprendimą, *Oberverwaltungsgericht* (Aukštesnysis administracinis teismas) nurodė, kad eksportuojant medžiagą, kuri buvo įvežta pažeidžiant REACH reglamento 5 straipsnį, bet kokiu atveju negali būti iš naujo pažeistos šio reglamento 3 straipsnio 12 punkto ir 5 straipsnio nuostatos, jei nagrinėjama medžiaga, kaip yra šiuo atveju, negali būti pateikta Europos rinkai dėl draudimo naudoti.

26 Dėl tokio sprendimo Hamburgo miestas pateikė kasacinį skundą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija). Hamburgo miestas tvirtina, kad pagal REACH reglamento 5 straipsnį draudžiama eksportuoti Sąjungos teritorijoje esančias chemines medžiagas į trečiąsias šalis, jeigu ir kol šios medžiagos nebuvo įregistruotos pagal šį reglamentą.

27 Neatsižvelgiant į šį administracinį procesą, Vokietijoje vykusiame baudžiamajame procese J. Pinckernelle buvo nuteistas kalėti 18 mėnesių, atidedant bausmę bandomajam 3 metų laikotarpiui, ir įpareigotas sumokėti 340 000 EUR baudą dėl to, kad, be kita ko, importavo chemines medžiagas pažeisdamas REACH reglamento 5 straipsnį.

28 Šiomis aplinkybėmis *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar [REACH] reglamento 5 straipsnį reikia aiškinti taip, kad laikantis šio reglamento 6, 7, 21, 23 straipsnių cheminės medžiagos gali būti eksportuojamos iš Sąjungos teritorijos tik tuomet, jei jos buvo įregistruotos pagal atitinkamas to paties reglamento II antraštinės dalies nuostatas, kai to reikalaujama?“

Dėl prejudicinio klausimo

29 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar REACH reglamento 5 straipsnį reikia aiškinti taip, kad cheminės medžiagos, kurios pagal šį reglamentą nebuvo įregistruotos importuojant į Sąjungos teritoriją, gali būti eksportuojamos iš šios teritorijos.

30 Taigi atsakymas į šį klausimą priklauso nuo šioje nuostatoje numatytos pareigos registruoti apimties.

31 Šiuo klausimu reikia nurodyti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2016 m. kovo 17 d. Sprendimo *Liffers*, C-99/15, EU:C:2016:173, 14 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

32 Dėl REACH reglamento 5 straipsnio formuluotės pažymėtina, kad šio straipsnio versijose bulgarų, estų, graikų, anglų, prancūzų, italų, nyderlandų, lenkų, portugalų ir suomių kalbomis žodis „Bendrijoje“ aiškiai susijęs su cheminių medžiagų gamyba. Šio 5 straipsnio versijose čekų, danų, latvių, vengrų, rumunų, slovakų, slovėnų ir švedų kalbomis žodis „Bendrijoje“ sietinas tiek su cheminių medžiagų gamyba, tiek su jų tiekimu rinkai. Galiausiai pagal minėto straipsnio versijas ispanų, vokiečių ir lietuvių kalbomis nėra visiškai aišku, su kuo sietinas žodis „Bendrijoje“.

33 Be to, galimybė REACH reglamento 5 straipsnį aiškinti taip, kad žodis „Bendrijoje“ sietinas tiek su cheminių medžiagų gamyba, tiek su jų tiekimu rinkai, neatmetama atsižvelgiant į visas šio straipsnio kalbines versijas, tačiau aiškinimas, pagal kurį minėtas žodis sietinas tik su šių medžiagų gamyba, prieštarauja minėto straipsnio formuluotei čekų, danų, latvių, vengrų, rumunų, slovakų, slovėnų ir švedų kalbomis.

34 Kiek tai susiję su nagrinėjamo straipsnio kontekstu, reikia priminti, kad REACH reglamento 3 straipsnio 12 punkte „tiekimas rinkai“ apibrėžtas kaip cheminės medžiagos tiekimas arba bet koks perdavimas kitam asmeniui už mokestį arba nemokamai; bet koks importas laikomas tiekimu rinkai. Tačiau šioje nuostatoje nenumatyta, kad cheminės medžiagos eksportas gali būti laikomas tiekimu rinkai.

35 Kadangi REACH reglamento 3 straipsnio 12 punkte apibrėžiama šiame reglamente įtvirtinta sąvoka „tiekimas rinkai“, šiame reglamente ji turi būti suprantama vienodai.

36 Svarbu paminėti REACH reglamento 3 straipsnio 21 punktą, pagal kurį „cheminė medžiaga, apie kurią pranešta“, yra medžiaga, apie kurią buvo pateiktas pranešimas ir kuri galėtų būti tiekiama rinkai pagal Direktyvą 67/548. Tačiau šios direktyvos 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatyta, kad, pirma, šios direktyvos tikslas – suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius Bendrijos valstybėse narėse rinkai patiekiamų pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą, ir, antra, ši direktyva netaikoma į trečiąsias šalis eksportuotoms pavojingoms medžiagoms. Darytina išvada, kad REACH reglamento 3 straipsnio 21 punkte nurodytas „tiekimas rinkai“ susijęs tik su vidaus rinka ir neapima eksporto už jos ribų.

37 REACH reglamento 31 straipsnio 5 dalyje nustatyta: „Saugos duomenų lapas pateikiamas oficialia valstybės (-ių) narės (-ių), kurioje (-iose) cheminė medžiaga ar preparatas tiekiami rinkai, kalba, nebent atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) nusprendžia kitaip.“ Taigi šioje nuostatoje taip pat nurodomas „tiekimas rinkai“, kuris susijęs tik su vidaus rinka.

38 Tas pats pasakytina apie REACH reglamento 112 straipsnio b punktą, pagal kurį šio reglamento XI antraštinė dalis tam tikromis sąlygomis taikoma „Direktyvos 67/548/EEB 1 straipsnio taikymo sričiai priskirtoms cheminėms medžiagoms“, t. y. „Bendrijos valstybėse narėse rinkai patiekiamoms“ pavojingoms medžiagoms, išskyrus „į trečiąsias šalis eksportuotas“ pavojingas medžiagas.

39 Pagal REACH reglamento 129 straipsnio 3 dalį, jei Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo laikinosios priemonės patvirtinamos nurodytam laikotarpiui, valstybės narės priimta laikinoji priemonė riboja cheminės medžiagos tiekimą rinkai arba naudojimą, suinteresuotoji valstybė narė per tris mėnesius nuo Komisijos sprendimo inicijuoja apribojimo procedūrą Bendrijoje, pateikdama Agentūrai dokumentaciją pagal šio reglamento XV priedą. Šiame XV priede apibrėžiami bendrieji principai, kaip rengti dokumentacijas, skirtas, be kita ko, cheminės medžiagos gamybos, tiekimo rinkai ar naudojimo Bendrijoje apribojimams pasiūlyti ir pagrįsti. Taigi atrodo, kad REACH reglamento 129 straipsnio 3 dalyje numatytas „tiekimas rinkai“ susijęs tik su vidaus rinka ir neapima eksporto į trečiąsias šalis.

40 Dėl pastarojo punkto reikia pabrėžti, kad pagal REACH reglamentą medžiagos, kurios išvežamos iš Bendrijos teritorijos, pateikiamos ne kaip „tiekiamos rinkai“, o kaip „eksportuojamos“. Šio reglamento 2 straipsnio 7 dalies c punkto i papunktyje nustatyta, kad „II, V ir VI antraštinės dalys netaikomos cheminėms medžiagoms – atskiroms ar esančioms preparatų sudėtyje, įregistruotoms pagal II antraštinę dalį, jeigu jas iš Bendrijos eksportuoja tiekimo grandinės dalyvis ir į Bendriją reimportuoja tas pats arba kitas tos pačios tiekimo grandinės dalyvis, įrodantis, kad reimportuojama cheminė medžiaga yra identiška eksportuotajai“.

41 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad cheminės medžiagos eksportas į trečiąją šalį negali būti laikomas šios medžiagos „tiekimu rinkai“, kaip tai suprantama pagal REACH reglamento 3 straipsnio 12 punktą ir 5 straipsnį.

42 Reikia pažymėti, kad REACH reglamento tikslai nedraudžia tokio minėtų nuostatų aiškinimo. Iš tiesų šis reglamentas aiškiai grindžiamas EB 95 straipsniu (dabar – SESV 114 straipsnis), kurio nuostatos taikomos siekiant įgyvendinti EB 14 straipsnyje (dabar – SESV 26 straipsnis) įtvirtintus tikslus, t. y. sukurti vidaus rinką – vidaus sienų neturinčią erdvę, kurioje, be kita ko, užtikrinamas laisvas prekių judėjimas, ar užtikrinti jos veikimą.

43 Šiuo aspektu REACH reglamento 1 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad juo turėtų būti užtikrinamas visų pirma laisvas prekių judėjimas. Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad tai susiję su vidaus rinka (šiuo klausimu žr. 2016 m. kovo 17 d. *Canadian Oil Company Sweden ir Rantén*, C-472/14, EU:C:2016:171, 32 punktą). Pagal šio reglamento 2 konstatuojamąją dalį cheminių medžiagų vidaus rinka gali veiksmingai veikti tik tuo atveju, jei atskirose valstybėse narėse labai nesiskiria cheminėms medžiagoms taikomi reikalavimai. Pagal šio reglamento 7 konstatuojamąją dalį, siekiant išsaugoti vidaus rinkos vientisumą ir užtikrinti aukštą žmonių, ypač darbuotojų, sveikatos apsaugos bei aplinkos apsaugos lygį, būtina užtikrinti, kad cheminių medžiagų gaminimas Bendrijoje, net jei jos eksportuojamos, atitiktų Bendrijos teisės aktus.

44 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad rinka, kuri nurodoma REACH reglamente, yra vidaus rinka, todėl „tiekimas rinkai“ susijęs su vidaus rinka. Toks aiškinimas neprieštarauja jokioms šio reglamento nuostatoms, juo labiau kad tuomet, kai kalbama apie medžiagų išleidimą ne vidaus rinkoje, minėtame reglamente nurodoma eksporto sąvoka.

45 Hamburgo miestas ir Vokietijos vyriausybė teigė, jog, aiškinant REACH reglamento 5 straipsnyje įtvirtintą sąvoką „tiekimas rinkai“ taip, kad ji susijusi tik su vidaus rinka, o ne su cheminių medžiagų, kurios nebuvo įregistruotos importuojant į Sąjungą, eksportu į trečiąsias šalis, galėtų kilti rizika, kad nesąžiningi importuotojai tyčia pažeis Sąjungos cheminių medžiagų registracijos reikalavimus žinodami, jog gali tiesiog eksportuoti.

46 Reikia priminti, kad pagal REACH reglamento 126 straipsnį valstybės narės priima nuostatas dėl sankcijų už šio reglamento, kurio 5 straipsnyje reikalaujama įregistruoti chemines medžiagas, pirmiausia, kai jos importuojamos, nuostatų pažeidimus ir imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų jų įgyvendinimą. Be to, taip numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios.

47 Šiuo atveju svarbu pažymėti, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 18 punkte, pagal Vokietijos teisės aktus numatyta, jog laisvės atėmimo iki dvejų metų bausmė arba bauda gali būti skiriamos asmenims, kurie pažeidžia REACH reglamentą.

48 Galiausiai, kaip matyti iš Teisingumo Teismo turimos medžiagos ir pirmiausia iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, kompetentingos institucijos gali taikyti nacionalinės administracinės teisės nuostatas, kad užtikrintų, prireikus ir priverstinai, pagal, be kita ko, REACH reglamento 5 straipsnį nustatytos pareigos registruoti importuojamą medžiagą laikymąsi.

49 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į prejudicinį klausimą reikia atsakyti taip: REACH reglamento 5 straipsnį, siejamą su šio reglamento 3 straipsnio 12 punktu, reikia aiškinti taip, kad cheminės medžiagos, kurios pagal minėtą reglamentą nebuvo įregistruotos importuojant į Sąjungos teritoriją, gali būti eksportuojamos iš šios teritorijos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos

direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB, 5 straipsnį, siejamą su šio reglamento 3 straipsnio 12 punktu, reikia aiškinti taip, kad cheminės medžiagos, kurios pagal minėtą reglamentą nebuvo įregistruotos importuojant į Sąjungos teritoriją, gali būti eksportuojamos iš šios teritorijos.

Parašai.